

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGVA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVEGKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. O. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, kisgazdák és tiszt-
viselők részére 50 lel.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. O. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

Követésre méltó példák. — Hasznos tudnivalók.

A német birodalomban létező állapotokról olyan híreket közölnek a birodalmi újságok és a külföldiek is, melyek megdöbbentők és elszomorítóak. A győzők határtalan nyomása, békeszerződés ellenes eljárása; a belső politikai páriok egymást marcangoló magatartása, a kommunistáknak az állami rendet felforgató szándéka végképpen elkeserítette a lakosságot s ez reményét veszi, a birodalom összeomlásától fél. Vidékenként éhínség fenyeget és éhenhalt emberekről, gyermekekről írnak a hírlapok és olyan nagy szegénységről, nyomorúságról, hogy már koporsóra sem telik és csupán papíros vászon ingben temetik el a halottakat... És mindezek dacára bámulatra méltó, valóságosan csodás az az élénk mozgalom, az a kitartó munkálkodás, az az akadályokat nem ismerő előretörés, melyet minden téren és így a mezőgazdasági tudományos buvárkodás kísérletezés, a mezőgazdasági gépipar, a mezőgazdasági szövetkezés, a mezőgazdasági gyakorlat valamennyi ágazata terén észlelhetünk. Mindezt megállapíthatjuk, ha bármely előkelő mezőgazdasági szaklapnak a háboru utáni évfolyamait figyelmesen átolvassuk.

A következő néhány példát és hasznos tudnivalót a „Deutsche Landwirtschaftliche Presse” 1922. és 1923. évfolyamaiból közlöm.

Talajbakteriumok. Amit régebben csak sejtettünk, azt a legújabb kutatások, buvárkodások, az ezeket ellenőrző kísérletek és a gazdasági gyakorlat adatai eredménye gyanánt határozottan tudjuk; azt, hogy a talajban milliószámban hemzsegő *parányi élőlények, mikrobák* nélkülözhetetlenek a növények fejlődésére, növekedésére. Ezeknek a csak ezerszeresen nagyítóüvegekkel, mikroskoppal látható mikrobáknak, a talajbakteriumoknak sokféle fajtáját ismerik már. Fáradtságos, de megbízható mikroszkopiai vizsgálattal megállapították, hogy egy gramm közepesen jó talajban körülbelül 5 millió ilyen parányi lény él és 20 milliónyi számban is elszaporodhatnak olyan talajokban, melyekben elegendő levegőt, nedvességet találnak, melyek megfelelően porhanyosak, elaprózottak és kellően felmelegedhetnek. A talajbakteriumok életmódját ugyanis behatóan tanulmányozva, ma már megbízhatóan ismerjük azo-

kat a feltételeket, melyek fejlődésüknek, szaporodásuknak kedveznek.

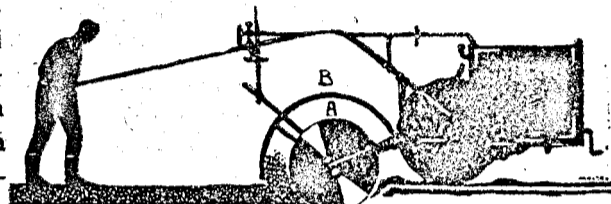
Tudjuk immár, miszerint mindazok a talajelőkészítő és növényápoló műveletek és munkák, melyeknek hatásaként látjuk, hogy természetett növényeink gyorsabban fejlődnek, hamarabb megerősödnek, szebben virulnak és ezért az elemicsapásoknak is inkább ellentállni tudnak: tulajdonképpen azért voltak eredményesek és biztosították a jobb termést, mert a talajbakteriumok élete folyására alkalmasabbá tették a talajt s ezért vigabb szaporodásra ösztönözték azokat. A szántás, mélyítés, boronálás, hengerezés, kapálás; tehát a talaj lazítása, keverése, a mélyebben fekvő rétegek felhóváása, a rögök elaprózása, a talaj tömöttebbé tétele, felszínének megnyitása, mindmennyi olyan művelet, mely a bakteriumoknak levegőt, nedvességet, meleget juttat és a talajban egyenletesen elosztja azokat. Ezeknek a munkálatoknak feladata, egyszerűen, olyan *otthon* teremteni a bakteriumok részére, melyben *erőteljes életműködést* fejthetnek ki művelési növényeink hasznára az által, hogy a talajban levő *tápláló anyagokat a gyökerek által felvehető állapotba juttatják és szállítják a gyökérzetnek.* Valamint azáltal, hogy a talajban levő *szerves anyagokat felbomlasztják* s ezzel a talaj *szénsavtartalmát szaporítják*, mely a talajból kiáramolva a növények levelei által felvételük, áhasonnitaik, a növényt erősíti, a termést gazdagítja.

Talajmaratók. A talajműveletekkel, a talajművelő gépek munkájával foglalkozó legújabb tanulmányok, majdnem kivétel nélkül, a talajbakteriumok szerepének alap gondolatából indulnak ki.

Ez a körülmény volt indító oka egy egészen újszerű talajmegmunkáló gép, a **talajmarató.** Ackerfräser feltalálásának. A háboru utolsó évében került az első ilyen gép a szélesebb körű gyakorlatba és a *Köszegi—Lanz* rendszertűek voltak a Németbirodalomban legismertebbek. De csak a nagy gazdaságokban és a tőzeg kulturákban használtattak, mivel erős gépmotorokat kívánnak. Legújabbban a kasseli *Feymüvek* szerkesztettek egy 12 PS benzinnel motoros talajmaratót, mely iránt, kivált a kisebb gazdaságok érdeklődnek.

A mellékelt képen az A-val megjelölt acél korong a legfontosabb, a tulajdonképpeni dolgozó része a Fey-féle maratónak. A korong

lapjára acél kések, vésők vannak erősítve. Ezek marják, vésik a talajt és a korong fölé erősített B. fedőhöz lökve, még jobban elaprózzák a kímart talajrészeket, amikor az előrehaladó gép mozgató szerkezete a *korongot gyors forgásba hozza.*

Talajmarató.

Kitűnik a képből és a rövid ismertetésből, hogy a *talajmaratók egészen másként* munkálják meg a földet, *mint az ekék* és munkájuk a többi talajművelő gépétől is lényegesen különbözik. A következőkben kivonatossan közlöm a Fey-féle marató munkájáról megjelent ismertetést az ehhez fűzött okoskodással egyetemben.

A talajmaratók gyorsan forgó maró, metsző korongja nemcsak jól elaprózza a talajt, hanem egyúttal jól össze is keveri az alsóbb részeket a feljebb fekvő részekkel és a kisebb-nagyobb rögöcskék közötti üregeket, az elaprózással keletkező finom porral jól kitölti. Ezzel a talaj megkapja azt a nagyon előnyös és ezért kívánt szerkezetet, hogy részecskéi összefüggnek, közel kerülnek egymáshoz és ezért — jól elaprózva lévén — a növények gyökerei a legkisebb részekhez is hozzáférkezhetnek, tehát mindenünnen felszivhatják táplálékukat. Ez azért fontos, illetőleg hasznos növényeinknek, mert megbízható kísérletek eredményeként tudjuk, hogy kötött és kötöttebb talajoknak a *szántás után maradt*, a fél f. gya által jól megdolgozott rögjei, málladékában is nagy számban maradnak *olyan rögöcskék*, melyekbe a gyökerek behatolni nem tudnak és ezért nem tudják az azokban levő tápláló anyagokat felszívni.

Mindezt, különösen az agyag-, vályog- és másféle kötött talajban végeznek áldásos munkát a maratók, az egészen könnyű talajokra is nagyon hasznos a kitűnő porhanyítás és jó összekeverés. Gondosan ügyelni kell azonban, hogy tulságos nedves talajba ne állítsuk munkába a maratót, mert az ilyen egyáltalán nem lehet jól elaprózni. Kitűnő munkát csak kellően száraz talajban végez. A földben maradt tőröt, a felhordott istállótrágyát és a zöldtrágyát semmiféle más gép, vagy eszköz nem tudja olyan

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv. - Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M. vásárhelyen, Déván, D. sz. máriónban, Gy. fehérváron, Szatmáron, N. enyeden és Tordán. Elfogad tűz, jég élet, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kifizetési stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

jól szétépni, elaprózni és a talajba juttatni, mint egy talajmarató korongjának kései. A műtrágyákat szintén csak a maratók keverik össze a gondolható legjobban a talaj részével, mélyebben, avagy sekélyebben, a szerint, a mint a korongot állítjuk.

Nagy előnye a maratók munkájának, hogy az esők által a talajból kimosott és a többé-kevésbé megtömöttödött altalaj felületén leülepedő agyag, vas, kovásva, humusrészeket is jól felhossa, a gyökérzet hatáskörébe juttatja és ezzel művelési növényeink táplálására alkalmassá teszi. Jól elaprózott és így megfelelő szerkezetűhez jutott — tehát *jó strukturájú* talajból az esők nem moshatják ki a felsorolt alkotórészeket oly mennyiségben, mint a nem megfelelő strukturájú talajból.

Talajmaratóval mivelve földünket a szántás, a boronálás, a hengerelés munkáját egyesítjük. Tehát sok időt tudunk megkimélni és sok igás erőt megtakarítani. Ezenkívül legnagyobb haszna gépünk munkájának, hogy olyan állapotba hozza talajunkat, mely a talajbakteriumok életének legjobban megfelel. — Talajunk ezért hamarabb és jobban *beérik*; a levegő, nedvesség és a meleg könnyebben és egyenletesebben tudja benne utját találni és jó hatását kifejteni. Ez az oka, hogy a maratott talajban a magvak *hamarabb* és egyenlőbben *csíráznak*; művelési növényeink gyorsabban és erőteljesebben nőnek és fejlődnek.

A Fey féle motoros talajmarató a *kasseli* Fey-művek a legjobb anyagok — temperaacél, chromnicketacél, aluminiumvegyületek — felhasználásával, a lehető legegyszerűbb és leggondosabb szerkezettel gyártják. Teljesen burkolt golyós csapágyakban, olajfürdőben forognak az összes tengelyek. Ezért minden alkatrésze tartós és jól működik; könnyen kicserélhető és gyorsan takarítható. *Dr. K. Sz. Á.*

Miért igényelnek a gazdák cukorárpapraemiumot?

Az ország cukortermelése mindenkor a cukorrépa vetésterület nagyságától és a répa minőségétől függ. A kulturálmunkában ezért mindenkor a répa árát a cukorárhoz viszonyítva állapítják meg. Az erdélyi cukorrépa-termelők is évek óta követelik a répaárakhoz a

cukorárpapraemiumok hozzászámítását, mivel a haszonrészesedés folytán nagyobb jövedelmet biztosítana a termelés a gazdáknak és tetemesen fokozódnék is az, ugyannyira, hogy nemcsak fedezhetnék a belföldi szükségletet, hanem kiviteli feleslegünk is volna.

Az utóbbi évek alább közölt cukorárai élenken megvilágítják azt a kérdést, hogy miért igényelnek a gazdák cukorárpapraemiumot.

1921 január 1-től a nagybani cukorárak a következőképen alakultak:

Hó	1921. évi cukorárak		1922. évi cukorárak		1923. évi cukorárak	
	lei	lei	lei	lei	lei	lei
I. 29	28	25	23	25:50	23:75	
II. 28	27	25	23	29:50	27	
III. 20	19	23	22	39	39	
IV. 20	19	23	22	43:50	43	
V. 19	18	24	23	47:50	45:25	
VI. 17:50	16:50	26	24	45	43	
VII. 16	15:50	28	27:25	36:25	34	
VIII. 17	16:50	30:25	28	37:50	36	
IX. 20	18	28	26			
X. 19	17:50	27	25:40			
XI. 21	18:50	23	22:50			
XII. 21	19	24:50	23			

A fentiekből látható, hogy mindenkor a répabeváltás idején volt a legalacsonyabb a cukor ára. A későbbi áremelkedés hasznából a termelő nem részesül. Eddig import cukorból éltünk február-március hótól kezdve, az idén már esetleg nem is lesz szükség importra, egyrészt ezért, másrészt pedig azért, hogy jövőre a termelés még inkább rentabilis és fokozható legyen, kívánatos volna, hogy a cukorárpapraemium fizetési rendszer már az idén bevezetése, mert ez nemcsak a cukortermelés fokozását és a cukorárak stabilizálódását eredményezné, hanem a cukorkivitel lehetőségét is elősegítené.

Kenyeret

kér a gyermek édesanyjától, a munkás munkaadójától; s az emberiség kicsije nagyja imáiba foglalva kéri a Mindenhatót: „Mindennapi kenyertünk add meg nekünk ma”.

Sohasem volt a kenyérmagvak termelése a gazdára nézve oly fontos mint ma, minek oka megnyírbált, felosztott birtokviszonyainkban keresendő. Az uradalmi cseléd fertálykor ha jég, ha rozsda, ha egérkár, vagy bármiféle

elemi csapás érte is a határt, tartotta a zsákot és egy évi conventióban mintegy 5—7 hold termését kapta. Kérdés, hogy most, mint új „parasztbirtokos”-nak fog-e annyira teremni, mint amennyit egy évvel ezelőtt munkaadójától mint cselédember kapott

Mert nem elég örömtől sugárzó arccal, kérkedve azt mondani: „földet kaptam”, hanem számot kell vetnem azzal is, hogy mi lesz még azon százakkal, akik az államháztartás szorgalmas munkásai; hivatalnokok, iparosok, munkások, s tudja az ég még kik, s mind kenyeret kérve, nem fizethetők ki azzal, hogy nincs.

A megoldás terbe az intelligens gazdaságszervezők hárul, kiknek oda kell törekedniük, hogy tudásukat, tapasztalataikat megosztva azon gazda vezesse, tanítsa, sarkalja a kevésbé praktikusait, s szerény véleményem az, hogy így eljuthatunk azon célhoz, melyet úgy hívnak, hogy előrehaladás, vagy többtermelés.

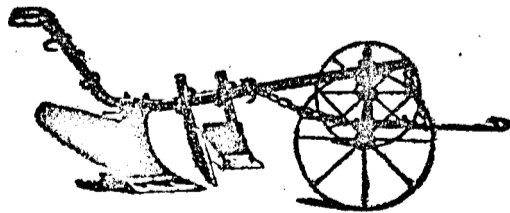
Ezen céltól sarkalva Torontál megye Cenad községében alakult a „Sámánja” nevű 1800 katasztrális holdas mezőgazdasági részvénytársaság, mely a mezőgazdasággal kapcsolatban a vetőmagnemesítést tűzte ki főcélul. E gazdasági részvénytársaság vezetése, belterjesége hozama oly magas nivón áll, hogy Románia kevés ily gazdasággal dicsekedhetik. A „Sámánja” a nemesítéssel az ország mezőgazdasági érdekeinek előmozdítását tartja szem előtt azzal, hogy a nemesített magvakat áruba bocsátva kisbirtokok többtermelését kívánja fokozni. Hogy mennyire fontos a terméseredményre a vetőmag minősége megvilágítja az alábbi példa: A „Sámánja” által nemesített B z. 7 típusu buza katasztrális holdankint — az idei száraz esztendőben is, — 1744 kilogramm termést adott; 528 kilogrammal többet, mint az Erdélyben eddig kultivált Székács 266-os sz. buzája. A fentemlített nemesített buza közepes, inkább korán érőnek mondható, szalmája középhosszu, fagynak, megdülésnek, rozsdának kiválóan ellenálló annyira, hogy a rozsdá a legkedvezőtlenebb időjárás mellett sem jutván el a kalászig, annak minőségét nem befolyásolhatja.

Most már a gazdaközönségen van a sor, hogy ezen nemesített vetőmagból vetve, emelje földjének hozamát, s ezzel egyetemben saját bevételét.

U. . ch Bertzi.

Ekék

boronák, kukoricamorzsolók, szecs-kavágók, motorkék és motorok,

Gummiárak

és mindennemű műszaki cikkek

legolcsóbban kaphatók az E. G. E. géposztályában

HANN és TÁRSA

Telefonszám: 2-36.

3300

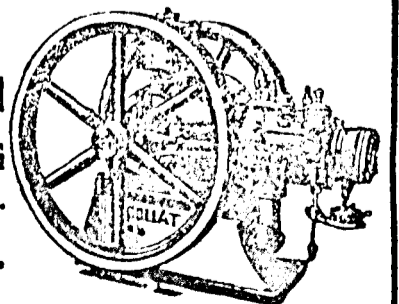
GÉP- ÉS MŰSZAKI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u. 11. II.)

Sürgőnyezim: Hanncomp.

WOLFNER-FÉLE

Géphajtószipak

gépkenőolajok, szerszámok, tömitések,

A baromfiólakról.

A baromfi tenyésztés terén a legtöbb bajt a fertőző betegségek okozzák, amelyek hatását csökkenteni lehet a baromfiólok hygienikus berendezésével. Ez egyébiránt is azon ovóintézkedések közé tartozik, melyet gyakorlatilag keresztülvinni minden tenyésztőnek módjában van. Tekintve, hogy a legtöbb tyúkászt szegényebb ember, módjához képest költséges ólat szárnyasai részére akarva, nem akarva nem építhet, hanem a kevesebb költséggel előállítható fakereccel kénytelen megelégedni, éppen azon fakereccel, amelynek sok hibája van hygienikus szempontból. És pedig a fa sem a hidegtől, sem a túlmelegtől nem védi meg szárnyasait, lévén a fa jó hővezető. Főleg azonban hygienikus szempontból rossz a faól, éppen a baromfiaknál, mert itt nagy tisztaságra van szükség, az élősdiek ellen, melyek az állatok fejlődését gátolják, biztos fészket találván a faólakban. Vannak emellett mégis módoszatok, melyekkel a tenyésztő segíthet e bajon. Így elsősorban a tisztára meszelt falakkal — általában is — sikeresen védekezhet a tenyésztő. Emellett a faólakban állandóan szárazon tartott homokkal is. A meszelésnél kevés vörös carbolt használjunk. Nem elégséges azonban az időnkinti meszeléssel megelégedni, hanem ezenkívül is közbeszólag a faalkatrészek és padozat carbolsavval megmosandó, illetőleg leöntendő. Ezen utóbbi fertőtlenítés egy kis óvatosságot igényel. Ugyanis 2 tojó fészkes ólak carbolsavas deszficiáláshoz kevesebb carbolt szabad csak használni, mint egyébként lévén a tojás olyan tulajdonsága, miszerint a különböző erős s ez esetben a tenyésztésre kellemetlen szagokat magába vesz, s így a tojás élvezhetetlenné válik. Veszedelemes azonban a faól, mihelyt nem tartjuk be a tisztasági követelményeket azért is, mert a deszka, illetőleg fa magába szív minden nedvességet s veszélyeztetni is az ő levegőjét. Sokkal jobb a faólaknál a vályogból készített, mely egyúttal practikus is. Ezen ő azonban csak ott alkalmazható, hol száraz a talaj. Különös előnye a vályogból készített ólaknak, hogy rossz hővezető és olcsó. Minden kis tenyésztőnek, de még nagyobb tenyésztőnek is nem lehet eléggé ajánlani a vályogot, de természetesen csak ott, hol száraz a talaj. (A baromfiaknak igen nagy szükségük van oly lakóhelyre, melyben kevésbé vannak kitéve az időjárás viszonyosságainak). Ahol nincs meg a száraz talaj a vályogból építéshez, ott esetleg téglával is lehet a talaj nedvességét a felépítménytől elszigetelni, szintén jó, de a vályognál drágább az agyag. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy ez tovább tart, mint a vályog, úgy csak látszólag költségesebb. Elsőrendű még a cement ő is, mely jól fertőtleníthető, bár a baromfiak téli tartózkodásául hideg. (Ennél melegebb a téglából, kevés tenyésztő engedheti azonban meg magának, hogy szárnyasait ily ólakban tartsa). Általános követelmény továbbá, hogy az ólakat árnyas helyen helyezzük el és hogy a közelében jó ivóvíz legyen, az építésnél pedig fordítsunk gondot, hogy a padló ne legyen hézagos, azaz az szolgálhasson védelmiül a férgeknek. Minden újonnan vett baromfi néhány napig elkülönítve tartandó és ha ily szárnyasoknál azt vesszük észre, hogy sokat fürdenek a homokban, úgy ezeket, melyek bizonyára tevesek,

beható vizsgálat alá kell venni és elkülönítve tartani mindaddig, míg a férgek teljesen el nem pusztultak.

Orasul-Nou, 1923. augusztus 17.

Neumann Lajos.

Egyleti élet.

Meghívó.

Az E. G. E. cukorrépatermelői Szakosztálya, mint a termelők Szövetsége *folyó hó 21-én, pénteken, d. e. 11 órakor, Kolozsvári az Egyet hivatalos helyiségében (Attila-utca 10) és folyó hó 27-én, csütörtökön, d. e. 11 órakor Marosvásárhelyen, a vármegyei ház nagytermében*

Szövetségi ülést tart

amelyre a cukorrépatermelő gazdaközönseget tisztelettel meghívja

Kolozsvárt, 1923. szept. 15

Az elnökség.

Tárgy:

A folyó évi cukorrépa beváltási árak megállapítása.

Kisebb szakközlemények.

Gyűjtsük a bodza gyümölcsöt! Keresnek nagyobb mennyiségű szárított bodzagyümölcsöt megvételre. Kilójáért 10 L-t fizetnek. Szedjük és szárítsuk meg. Átvételkor készpénzben ki lesz fizetve.

Szedjünk csipkebogyót! A rózsatermése a csipkebogyó most keresett czikk, azért érdemes azt is felkarolni. A leszedett csipkebogyót azonban ki kell magolni és úgy kell megszárítani. Szárítva kilóját 18 L-val váltják be. Több métermázsa szállítása esetén még prémiumot is fizet a kereskedő. Addig kell a csipkebogyót szedni, amíg kemény, mert a mikor már megpuhult, akkor bajos azt kimagolni. Bővebb felvilágosítással szolgál *dr. Péter Béla Cluj (Gazdasági Akadémia).*

A takarmányrépa és cukorrépa műtrágyázása. A cukorrépét, de a takarmányrépát is jó, ha műtrágyába vetik, mert a műtrágya ezeknél a növényeknél rendkívüli módon fokozza a termést és olyan erőteljes, egyenletes fejlődésnek indítja a növényeket, hogy abban a rovarok alig képesek valamely kárt tenni. Répa atá 150—200 kg. szuperfoszfátot kell adni tavasszal a vetőszántás előtt, az első és második kapálás között pedig 40—50 kg. mésznitrogén kat. holdként. Ezzel a műtrágyázással 40—80, sőt takarmányrépánál 100 mázsával fokozhatjuk is a termést.

Vegyes közlemények.

A „Glasul Minorităților” új formában. A dr. Jakabffy Elemér és dr. Sulyok István szerkesztésében megjelenő román nyelvű magyar kisebbségi szemle, a „Glasul Minorităților” szeptemberi hávi 4-ik száma új formában hagyta el a sajtót. Felhagyván az eddigi napilapformával, a lap szellemének megfelelően folyóirat formájában, negyedív nagyságban jelen meg, a „Magyar Kisebbség” nemzetpolitikai szemle alakjához hasonlóan.

Cukorrépatermés kilátások. Az idei cukorrépatermés kilátások a tavalyelőttiekhez hasonlóak ezidőszert, vagyis hat holdankint átlag elíg remélhetni 80—100 mmt. Minőségileg azonban annál jobb lesz, mert a hosszantartó szárazság és napfényben a cukortartalom igen kedvezően fejlődött és megfelelő időjárás esetén még javulni fog.

Szüreti kilátások. Az idei szüreti kilátások mennyiségileg kielégítőnek ígérkeznek. Minőségileg, ha száraz, meleg őszünk lesz, kiváló termésre számíthatunk. Régen szeptember hóban az ujbór iránt élénk kereslet volt, ma azonban a borpiac teljesen üzletlennek mondható.

A multheti esőzések az őszi szántásokat némileg megkönnyítették. A talajt csak a felületen lazították meg és úgy a szántások, mint vetések akadálytalan folytathatása céljából egy pár kiadós meleg esőre volna szükség. Amint esik azonban, a levegő a normális hőmérsék alá süllyed.

Galamblovó verseny Szamosujváron. A szamosujvári vadászegylet szeptember 23-án tartja meg II-ik előgalamb- és agygalamblovó versenyét Ó fensége Károly trónörökös fővédnöksége alatt. A verseny 8 számból áll s 20.000 lei értékű díjjal díjazatik.

A Fox-terrier Kennel Klub f. é. okt. 14. Aradon rendőr-kutyák (német juhász eb, dobermann, komondor és puli) kiállítását és versenyt rendez. A részletes programokat és nevezési iveauket a Klub igazgatósága szept. hó folyamán adja ki.

Miért tud a németországi és ausztriai gazda kevesebb iga-erővel több munkát végezni? Mert iovátnak lábát állandóan, különösen megerőltetett munkáz idején Kwizda féle fluiddal dörzsöli be. Ezáltal a Kwizda féle biztositva lesz és ellenálló képessége nagy mértékben emelkedik. Igen kívánatos volna, ha a mi gazdáink is igénybe vennék ezt a minden tekintetben bevált szert. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Vételnél ügyeljünk a Kwizda névre. E nélkül értéktelen hamisítvány. 3479.

PIAC.

Országos vásárok.

Szeptember 17-én, Márkod, Nagyalmás, Orsova, Sárköz. — 18-án; Nagymajteny. — 19-én; Bikszád, Botornya, Körösbánya, Lupsa, Szilágynagyfalu, Dános. — 20-án; Alsóárpás, Balázstelke, Perjámos, Csernáfalva, Lekence, Mezőzáh, Németbogsán, Szilágysomlyó. — 21-én; Alsórákos, Bánffyhungad, Bethlenszentmiklós, Borosjenő, Egerhát, Erzsébetváros, Górcsöny, Hódos, Lisza, Óraljaboldogfalva, Polyán, Százkabánya, Telekirécs, Vajdahalva, Étesd. — 22-én; Harasztibétek, Krasznabétek, Nagyhalma. — 23-án Nagyzsám.

A tej maximális ára Brassóban. Brassó város tanácsa a lehéliej árát literenként hat, a bivalytejéj 7 leiben állapította meg.

Gabonaárak. Szatmáron a buza 600—630, rozs 44—450, árpa 440—470, zab 335—350, tengeri 570—580, lucernaszéna I. rendű 140—150, tóhereszéna II. rendű 135—140. Alomszalma 50—50 lej métermázsanként. Galacón árpa 363, zab 370, tengeri 490 l. mázsánként.

A székelyudvarhelyi heii piacon: buza 70, rozs 68—74, zab 36—42, árpa 65—70, törökbuza 78—80, burgonya 13—15 leuban kelt el vékánként.

Aradt piaci árak: buza 480—560, rozs 470—490, zab 390—420, kukorica 450—500, korpa 280—300 lej métermázsanként. Élelmiszer árak: tej literje 5—5,50, tojás darabja 1,30—1,40, vaj kilója 60—80 lei. A baromfi piacon egy liba 260—300, egy pár csirke 25—60 leiért kelt el. Élőállatok árai: sertés 34—37, borjú 18—20, marha 16—17 lei kilónként élősúlyban.

A szeptemberi országosvásár Marosvásárhelyen augusztus 31-től szeptember 4-ig tartott. Felhajtásban nagyszám, minőségben gyengébb volt a ló, szarvasmarha egyaránt. Az áraknál visszaesés látszott. Lovaknál: egy pár kocsis ló 15—25, igás ló 8—16. Szarvasmarha: igás ökör párja 15—25, hizott ökör párja 15—35. Borjas tehén drb. 6—12. Tyúk drb.

(2 éves) 3—6 ezer lei. Űsző (1 éves) darabja 1200—2400 lei, szópóborju 600—900 lei. Választott malac drb. 350—500 lei, hizott sertés: 28—32 lei kilónként.

Nyilttér.*

Cenad, 1923. szeptember 4.

Tekintetes „Sămănta” vetőmagnemesítő részvénytársaságnak.

Cenadul-Vechi.

Szives érdeklődésükre köszönettel és hálaival adozom Önöknek, amidőn az Önök nemesített buzavetőmagjával elért folyó évi termés-eredményeit tudomásukra hozom.

A múlt év őszén elhatároztam, hogy a csanádi határban fekvő 4 kat. hold 1042 □-öl területű területemen buzát fogok termelni feles művelésben. Bár szándékom volt az egész területen nemesített vetőmagot elvetni, felesem, ki a fél vetőmagot tartozolt adni, nem volt hajlandó a Sămănta” részvénytársaságtól vetőmagot beszerezni, hanem az ő saját közönséges buzavetőmagjához ragaszkodott. Erre én magam csakis a saját félrészemre vettem Önöktől nemesített vetőmagot, míg ő a saját magját vetette el.

A termés eredmény a következő: a felesem magjával bevetett 2 kat. hold 898 □-öln termelt összesen 84 kereszt a 14 kéve összesen 1832 kgr., a „Sămănta”-tól vett nemes vetőmaggal bevetett 2 kat. hold 144 □-öln ermett összesen 67 kereszt a 14 kéve össze-

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

sen 3040 kgr., tehát mig felesem a nem nemesített maggal kat. holdankint 714 kgr. űszkös buzát termelt, addig az én nemesített vetőmaggal bevetett terület katasztrális holdankint 1489 kgr. teljesen űszögmentes, egyenletes szemű, prima buzát adott.

Magam is meglepve ezen végtelenül feltűnő különbségen már csak nemzetgazdasági szempontból is nemesített vetőmagvaikat a legmelegebben korpóliálom és kérem, fogadják ezuttal is legmelegebb gratulációmát.

Teljes tisztelettel:

Manbach Péter s. k.

Ez évben rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg az

ERDELYI GAZDÁK ZSEBNAPTÁRA az 1924 évre.

Magyar gazda mást nem is vehet, mint az

Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát

A naptár ára 24 L. A naptár megjelenése előtt való előfizetés esetén 20 L. 10 példánynál nagyobb számban való megrendelés esetén 15 L. drb.-ként.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak, — Legkisebb apróhirdetés díja 10 lei. Állást keresők részére 20 szolg 10 lei.

Fejő gulyást keresek mielőbbi belépésre. Évi bér: 1200 Lei, 14 q buza, 2 q árpa, 10 q tengeri, 40 kg. szalonna, 30 kg. só, 400 □-öl kert, baromfitartás, 1 koca tartás, 730 liter tej, összes kifejt tej után jutalék. Sajt készítéshez értő előnyben. Buding Gyula földbirtokos, Biled, Jud. Torontál. 3556

Az ördögösi gazdaságban eladó 5 drb. 2 éves tiszta vérti friz és 5 drb. 8 hónapos friz-racka tenyész kos. Cim, Nagy Dénes földbirtokos, Torda, 3567

Segédtsizt. 26 éves, nőtlen, magyaróvári oklevéllel s két évi gyakorlattal sírgösen állást keres. Megkereséseket „Pályámért rajongok” jelígre a kiadóba kérek. 3570

Gyermektelen házaspár kerestetik tanyára, férj kertésznek, az asszony szakácsnének. Vellecske gazdasága. Semlacul-Mare Jud. Timiş 3562

Gazdasági akadémiát végzett, nős, evangélikus okl. gazda, francia és német nyelvismerettel alkalmazást keres. Szives ajánlatok Neumann Lajosnak, özv. Réha Jánosnéval Orasul-Nou. Jud. Satmar kértnek. 3567.

Nagy gyakorlattal rendelkező gazdatiszt esetleg erdőkezeléssel birtok vezetését vállalja október havi belépéssel. Cim: Daru Gerő Cluj, Strada Mara sestli No á. 3568

Makkot keresek 450 drb. süldő részére. Cim a kiadóban. 110

Keresek 50—100 holdas beruházott birtokot bérbe termény valutáért vagy készpénzért. Nagyobb birtok vezetését is elvállalom vagy fixadminisztrációra átveszem. Nagy Lajos okleveles gazda, Gerendkeresztur. Grind-Crasur. Jud. Turda-Aries. 3561

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát” a gazdák körében!

„SĂMĂNTA”

vetőmagnemesítő részv.-társ. vetőmagnemesítő telepe
Öscsanád (Bánát) Torontál megye.

Ajánlja következő nemesített vetőmagvait:

Különböző
typusu nemesített bánáti
és tiszavidéki buzát,
Tavaszi zabot,
Répa, takarmány és mák
vetőmagvait.

Előjegyzéseket elfogad
az E.G.E. titkári hivatala
valamint

a „Sămănta” r.-társ.
Öscsanádi vetőmag-
nemesítő részv.-társaság
értékesítő osztálya.